

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев 2240/2025
23.07.2025. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: др Илије Зиндовића, председника већа, Марије Терзић и Драгане Миросављевић, чланова већа, у парници тужиље АА из ..., чији је пуномоћник Бајро Смиљанић, адвокат из ... против тужене Републике Србије, које заступа Државно правобрнаилаштво и умешача на страни тужене ББ из ..., чији је пуномоћник Марко Цветковић, адвокат из ..., ради утврђења и иселења, одлучујући о ревизији тужиље изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж 5203/24 од 09.10.2024. године, у седници одржаној 23.07.2025. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужиље изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду Гж 5203/24 од 09.10.2024. године.

ОДБИЈА СЕ захтев умешача на страни тужене за накнаду трошкова ревизијског поступка.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Београду П 652/22 од 20.05.2024. године, исправљено решењем истог суда П 652/22 од 02.07.2024. године, ставом првим изреке, одбијен је као неоснован тужбени захтев тужиље да се утврди да је тужиља одржајем стекла право својне на стану број .. у ... број .., на Новом Београду, четврти спрат, површине 73 м², по структури двособан, саграђен на кат. парцели број .. КО Нови Београд, уписан у ЛН бр. .. КО Нови Београд, што би тужена РС била дужна да призна и трпи. Ставом другим изреке, усвојен је противтужбени захтев и обавезана тужиља да се са свим лицима и стварима исели из означеног стана и да стан испражњен од лица и ствари преда на коришћење и располагање туженој. Ставом трећим изреке, обавезана је тужиља да тужена накнади трошкове поступка од 416.250,00 динара. Ставом четвртим изреке, одбијен је захтев умешача на страни тужене за накнаду трошкова поступка.

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж 5203/24 од 09.10.2024. године ставом првим изреке, одбијена је као неоснована жалба тужиље и потврђена пресуда Вишег суда у Београду П 6502/22 од 20.05.2024. године, исправљена решењем истог суда П 652/22 од 02.07.2024. године у ставу првом, другом и трећем изреке. Ставом другим изреке, одбијени су захтеви тужиље и умешача на страни тужене за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Против правноснажне другостепене пресуде, тужила је благовремено изјавила ревизију, због битне повреде одредаба парничног поступка из члана 407. став 1. тачка 3. ЗПП и због погрешне примене материјалног права.

Умешач на страни тужене је доставио одовор на ревизију.

Врховни суд је испитао побијану пресуду применом одредбе члана 408. ЗПП („Сл. гласник РС“, бр.72/11...10/23), у вези члана 92. Закона о уређењу судова („Сл. гласник РС“, бр.10/23) и утврдио да је ревизија тужиле неоснована.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности, нити је учињена нека друга битна повреда поступка.

Према утврђеном чињеничном стању сада пок. ВВ правном претходнику тужиле, решењем Савезне саобраћајне коморе број 317 од 28.02.1962. године додељен је трособан стан број .. – Нови Београд у ... сада ..., број .., површине 73 м². На основу тог решења дана 15.10.1963. године закључен је уговор о коришћењу стана између ВВ као носиоца станарског права и кућног савета, а уговор је закључен на неодређено време. Титулар права коришћења је користио стан са члановима свог домаћинства. ВВ је решењем СИВ-а – Комисије за кадровска, стамбена и административна питања број 2442/2 од 13.09.1991. године добио сагласност за закључење уговора о откупу наведеног стана. ВВ је преминуо дана ..1991. године, тј. два дана након доношења решења. У поступку који је вођен пред Трећим основним судом у Београду П 63376/10 од 21.12.2015. године утврђено је да је уговор о откупу наведеног стана од 30.09.1991. године фалсификован и не производи правно дејство јер исти није потписан од стране ВВ, као стране уговорнице. Пресуда је правноснажна са даном 06.07.2016. године. Сада пок. ВВ није био укњижен као власник стана, а за свог наследника по основу тестаментa одредио је сада пок. ГГ, свог синовца, супруга тужиле АА. ГГ је преминуо ...2009. године, а наследила га је тужила према оставинском решењу Општинског суда у Новој Вароши О 59/09 од 16.04.2009. године. У назначеном решењу није констатовано да заоставштину пок. ГГ чини и спорни стан. Тужила и њени правни претходници су у поседу предметног стана од 10.10.1991. године. У Служби за катастар непокретности, предметни стан се води на правног претходника тужене, Државну заједницу СЦГ. Тражено је иселење тужиле из предметног стана, а поступак се водио пред Трећим основним судом у Београду у предмету П 343/2017 који је инициран тужбом умешача ББ коме је предметни стан додељен на коришћење, али се исти није уселио јер се тужила налази у државини стана. Решењем Савезне Владе – Комисије за стамбена питања 36 – 100/97 од 04.03.1997. године, стан је ББ додељен у закуп на неодређено време. Поступак по том предмету ради иселења је прекинут до окончања овог поступка.

При овако утврђеном чињеничном стању, првостепени суд, полазећи од одредбе члана 20, 21, 28. и 30. Закона о основама својинскоправних односа, тужбени захтев тужиле је одбио као неоснован. Тужила тражи да се утврди да је власник предметног стана по основу одржаја. Међутим, суд је закључио да нису испуњени услови који су предвиђени чланом 20. и 28. Закона о основама својинско правних односа, јер не постоји савесност тужиле у погледу државине на предметном стану. Ово посебно из разлога што је пресудом Трећег основног суда у Београду П 63376/10 утврђено да је уговор о откупу наведеног стана од 30.09.1991. године фалсификован и да не производи правно дејство јер није потписан од стране ВВ као стране уговорнице. Пок. ВВ није био као власник стана, па самим тим није ни могао да истим располаже у корист ГГ који је преминуо ...2009. године, па тужила није ни могла да буде наследник

на предметном стану. Назначеном пресудом утврђено је да уговор о откупу стана не производи правно дејство те је утврђена околност да од стране тужиље не постоји чињеница доказаности и савесности државине на предметном стану јер је иста знала за ту околност. Усвојен је противтужбени захтев тужене и обавезана тужилца на иселење из предметног стана.

Другостепени суд је у свему прихватио правну аргументацију првостепеног суда. Закључио је да је државина пок. ВВ, правног претходника тужиље, која је заснована 1962. године била законита и савесна, али иста није била својинска, јер је он носилац станарског права и купац, а његова државина је могла постати својинска закључењем уговора о откупу стана. Међутим до закључења наведеног уговора није дошло. Право купа је лично – имовинско право које се гаси смрћу и не наслеђује се, па тужилин супруг није могао наследити више права него што је имао ВВ, као ни тужилца.

По оцени Врховног суда, од стране нижестепених судова на правилно утврђено чињенично стање, правилно је примењено материјално право. Наиме, тужилца потражује право својине на спорном стану по основу одржаја. Међутим, чланом 28. став 2. Закона о основама својинскоправних односа, прописано је да савестан и законити држалац непокретне ствари на коју други има право својине стиче право својине на ту ствар одржајем протеком 10 година, а према ставу 4. истог члана, прописано је да савесни држалац непокретне ствари на коју други има право својине на ту ствар стиче право својине протеком 20 година.

Чињеница је да је тужилца била у државини предметног стана више од 20 година. Међутим, правилно је закључено да тужилца нема савесну државину на предметном стану. Према члану 72. став 1. ЗОСПО државина је савесна ако држалац не зна или не може знати да ствар коју држи није његова. Тужилца је очигледно знала да предметни стан држи али да нема правни основ, јер је знала да је пресудом Трећег основног суда у Београду П 62267/10 утврђено да уговор о откупу наведеног стана од 30.09.1991. године је фалсификован и не производи правно дејство. Правни претходник тужиље ВВ је имао закониту државину али та државина није била својинска већ је стан држао као носилац станарског права, а својинска државина је могла постати закључењем законитог уговора о откупу стана. Међутим, до тога није дошло, па стога ни супруг тужиље није могао постати власник тог стана, а касније ни тужилца по основу одржаја. Пок. ВВ приликом састављања тестаментa (који нема ни датум) није био власник стана па није могао право власништва пренети на треће лице, по принципу да нико не може на другога пренети више права него што га сам има.

У погледу оцене правне савесности правног претходника тужиље ГГ у смислу члана 30. ЗОСПО, не може се сматрати да код њега постоји савесност у смислу савесног коришћења спорног стана – државине. ГГ је пред Трећим основним судом у Београду покренуо поступак дана 26.02.1992. године у предмету П 63376/10, ради утврђења да је уговор о откупу стана од 30.09.1991. године важећи и да производи правно дејство, али је пресудом од 28.12.2015. године (правноснажна 06.07.2016. године), захтев одбијен јер је утврђено да је уговор фалсификован (потпис „ВВ“). То указује на чињеницу да је ГГ био несавестан у погледу државине спорног стана. Ово из разлога што не може очекивање да ће се успети у спору у погледу доказивања валидности уговора о откупу за који је утврђено да не производи правно дејство довести до савесности државине. Након смрти ГГ ...2009. године, поступак је наставила његова супруга, овде тужилца, која је другостепену пресуду примила 14.09.2016. године. Ако је њен правни претходник био несавестан (ГГ) у погледу државине

спорног стана, ни тужиља не може имати савесност државине. Савесност држаоца ствари се претпоставља. Међутим, изведени докази несумњиво указују на чињеницу да не постоји савесност тужиље у погледу државине на спорном стану, па самим тим се нису ни стекли услови да у смислу члана 28. став 4. ЗОСПО тужиља може постати власник предметног стана. Како тужиља нема правни основ да користи предметни стан, правилно је одлучено када је усвојен противтужбени захтев тужене за иселење тужиље из предметног стана и предају истог туженој испражњеног од свих лица и ствари.

Правилна је одлука о трошковима поступка.

Суд није признао трошкове умешачу на страни тужене, из разлога што давање одговора на ревизију није било обавезно.

**Председник већа – судија
др Илија Зиндовић, с.р.**

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић